

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:

Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—, Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
sitna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust,
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 19.

Sobota, 5. marca 1932.

Leto VII.

Nujnost uvedbe pod- por za nezaposlene.

Kdaj izide izvršilna zakonska na-
redba?

Število nezaposlenih se veča. Samo v dravski banovini je letos sigurno več kakor 50.000 delavcev manj zaposlenih v običnih strokah, rudarstvu in drugih panogah gospodarstva.

Na jako merodajnem mestu so že govorili o tem zavarovanju in iz gospodarskih krogov se je čulo mnenje, da pri nas socialno zavarovanje sploh ni potrebno. Razpravljati o potrebi bi bilo nezmisljeno, ker tako more govoriti le človek, ki socialnih razmer ne pozna, marveč živi v povsem drugačnem življenjskem miljeju. Naraščajoče številke nezaposlenih pa govore dovolj jasno.

V naši socialni zakonodaji že imamo določbo glede uvedbe zavarovanja za nezaposlene. To zavarovanje je pri nas že zakon in je potrebna še samo odredba ministra, da naj se uvede in izvede.

Ministru socialne politike in narodnega zdravja zato predlagamo, da izda dotično naredbo in s tem izvede določbo zakona.

Krvavo potrebna je izvedba te zakonite določbe.

Tako delajo!

Zgled iz borbe v steklarski industriji.

V steklarnah že nekaj časa počiva obrat. Zaloge blaga se naglo manjšajo. Kriva torej niso bila naročila in trg, ampak morda pomanjkanje denarja, zlasti pa namen, da se delavstvu znižajo mezde.

Interveniralo se je na pristojnih mestih za kredit Združenim steklarnam in razne carinske ugodnosti. Sedaj pa izjavljajo Združene steklarne, da prično zopet delati, če delavstvo pristane, da se mu plače znižajo za 35 odstotkov, to je, več nego eno tretjino. Nove mezde bi daleko ne dosegale 30 Din dnevnega zaslužka, v mnogih slučajih pa niti 20 Din.

Ta ponudba Združenih steklarn pač dovolj jasno potrjuje naše stališče, da se »kriza« vsaj v veliki industriji zlorablja v svrhu poslabšanja socialnega položaja delavstva, in sicer po receptu gospodarske politike mednarodnega kapitala.

Pred premirjem na vzhodnem bojišču.

Bo vendarle konec pokolja?

Japonci so pred Šanghajem pričeli novo ofenzivo. Kitajci so se umaknili in si utrdili novo obrambno črto. Japonci pravijo, da morajo po prvem težkem porazu rešiti — čast japonskega orožja, potem pa bodo govorili o nadaljnjih korakih. — V Tihem oceanu čaka 199 ameriških vojnih ladij na nadaljnji razvoj te vojne.

Druga ruska pet- letnica.

Gigantski napor ruskega delavstva.

Bolševiška strankina konferenca, ki se je nedavno vršila v Moskvi, je sklenila načrt za drugo petletnico. Prvi načrt bo izveden do konca leta 1932, drugi pa naj se izvede v letih od 1933 do 1937. Kakor po prvem, tako naj se tudi po drugem načrtu dvigne industrijska in kmetiška produkcija ter grade zlasti železnice. Naravno je, da forsiranje dela v Rusiji nalaga delovnemu ljudstvu največje žrtve.

Politika ekspropriacije naroda

Tovarne na Jesenicah zapro. — Premogovnik v Senovem zaprt.

Ni slučaj. Politika naše industrije je popolnoma v skladu z gospodarsko politiko mednarodnega kapitalizma. To ni bajka, to ni kriva obdolžitve, marveč je gola resnica. Ozdravljenje gospodarstva naj prinese znižanje delavskih mezd. In pritisk na države izvaja mednarodni kapitalizem, da mu dajo razne carinske in davčne olajšave. To je jedro politike mednarodnega kapitalizma. Nižje plače delavcev in nameščencev ter carinske in davčne ugodnosti naj povečajo profit mednarodnemu karteliranemu kapitalu. Cene blagu se pa ne znižujejo v sorazmerju ali pa sploh ne. Pod krinko ozdravljenja gospodarstva se trudi kapitalizem za večje in večje dobičke.

Misli morda kdo, da ima kapitalizem tedaj, če podjetja počivajo, veliko izgubo. To pa ni resnica. Večina industrije je kartelirana, to je, gospodarsko je v zvezi z industrijo v inozemstvu. Kadar kartelirana industrija hoče imeti več dobička, tedaj začne boj z delavstvom in državo tam, kjer so delavske razmere nekoliko boljše ali pa je industrija prepričana, da bo delavstvo podleglo. Dotična tovarna takrat sicer ne obratuje, dobi pa odškodnino od kartela v tej ali oni obliki, v denarju, dobavi blaga za prodajo po prednostnih cenah. Na tak način vodi kapitalizem svojo gospodarsko politiko proti delavstvu, nameščencem in državam v nadi, da bo imel po zmagi še znatno večji profit.

Krize sicer ni mogoče tajiti. Gospodarsko krizo imamo, toda politika kapitalizma ne pomeni ozdravitve krize, ker gre za tem, da naloži vse bridkosti krize nameščencem, oziroma državam in s tem prebivalstvu. Gospodarska politika ni socialna, nima namena, da socialne razmere olajša, ne da služi stroj in racionalizacija splošnosti, marveč le, da reši in okrepi sebe.

Tako je treba presojeti ponovno katastrofo delavstva na Jesenicah, pri Trboveljski premogokopni družbi in v steklarski industriji.

Kranjska Industrijska družba odpovedala delavstvu in nameščencem službo.

Že decembra meseca je zagrozila jeseniška Westnova družba z ustavitvijo obrata. Po pogajanjih se je ustavitev obratov takrat odgodila. Dne 1. marca pa je izdalo vodstvo podjetja razglas, s katerim odpoveduje službo delavstvu in nameščencem na štirinajst dni. Dne 15. marca bo torej na cesti nad 2000 delavcev in nad sto nameščencev, socialno pa bo prizadetih zaradi ustavitve obratov nedvomno nad 10.000 oseb jeseniškega okrožja in sosednih krajev.

300 rudarjev na cesti.

Premogovnik v Senovem tudi počiva

Tudi v senovskem premogovniku je Trboveljska premogokopna družba sporočila koncem februarja, da ustavi obrat. Nad 200 rudarjev bo zopet brez posla. Pri tem premogovniku je značilno to, da je trboveljska družba investirala vanj precej velike zneske, sedaj ga pa kar čez noč ustavi. To je storila iz povsem spekulativnih namenov. Iz statističnih

Družba utemeljuje ta svoj korak s tem, da ji že od decembra primanjkuje naročil. Tovarna se je nadejala, da bo po zadnjih pogajanjih dobila naročila in potrebni kredit. Toda niti eno niti drugo pričakovanje se ni uresničilo. Po novem letu ni bilo ne kreditov ne naročil. Naš trg poplavlja inozemski izdelki, zato je morala tovarna odpovedati z dnem 1. marca t. l. svojemu delavstvu. Družba mora to odpoved vzdržati, dokler ji ne bodo dani pogoji za nadaljevanje obratovanja, to je, predvsem krediti od Narodne banke.

Iz teh družbinih pojasnil je že precej jasno razvidno, da gre tukaj za »gospodarsko politiko«, ki smo jo zgoraj opisali. Pritisk na delavstvo in nameščence, da se prisili državo k raznim ugodnostim v prilog bogate industrijske družbe.

Drugačnega sklepa tu ne moremo napraviti. **Država nima nobene kontrole nad gospodarstvom in gospodarskim stanjem teh industrijskih podjetij, zaradi tega tudi ne more imeti dejanskega pregleda o položaju. Nujno potrebno pa je, da si država zagotovi to kontrolo, da ne bo mogoče pretiravanje, ki ima povsem drugačen namen, kakor se navaja v utemeljitvi.**

Naloga delavstva in nameščencev, ne le te industrije, marveč predvsem vseh karteliranih industrijskih strok je, da naperijo svojo borbo proti njihovi gospodarski politiki, ker gospodarska politika kartelov ima pred očmi le mednarodno epidemično bolezen, da se z znižanjem mezd sanira gospodarstvo, dasi ta družba dobro ve, da je to nemogoče in parola le prazna fraza.

Glavna zahteva delavstva je delo, zaslužek, **toda enako važna zahteva naj bo: državna kontrola nad vsemi industrijskimi podjetji**, ker šele potem bo mogoče stvarno presojeti utemeljene ali neutemeljene pravice, ki se kar vrste, kakor strahovi za naše delavstvo pri nas in istotako za delavstvo po drugih deželah.

Proč s strahovi, pa jasne račune sem, da bomo vedeli, pri čem smo.

Kranjska industrijska družba kaže svoje lice.

Jeseniška družba ima nedvomno svojo politiko. Istočasno, ko je že hotela odpovedati vsemu delavstvu, zahteva, da se ji dovoli sprejem 20 novih inozemskih inženjerjev in mojstrov ter specialistov. Delavstvo pravilno zahteva, da naj družba pošlje svoje delavstvo v inozemstvo, da se specializira v izdelovanju fine pločevine. Tudi poročajo, da je malo verjetno, da bi bila Narodna banka odrekla obljubljeni kredit.

javna oblast vpogleda, zato enako tej družbi, kakor jeseniški, ni težko izigravati delavstva v prilog povečanja dobičkov.

Razumemo gospodarsko krizo, ki pretresa danes ves svet, toda ta kriza se ne bo dala odpraviti s povečanjem socialne bede, z izstradanjem milijonov ljudi, marveč le z izpremembo gospodarskega sistema, to je, stroj, modernizacija in racionalizacija produkcije ter prometa morajo služiti človeštvu, ne družbam, ne kartelom, ne posameznikom.

To je morala novega sveta.

Zveza rudarjev Jugoslavije in pa II. rudarska skupina sta pokrenile vse, kar je v njuni moči, v namenu, da bi preprečili odpust rudarjev in ustavitev dela.

Senovo, dne 1. marca.

TPD je z današnjim dnem odpustila pri tukajšnjem rudniku 270 rudarjev in s tem okoli 1000 rodbinskih članov pognala v bedo. Kakor se šušlja, je predvideno, da bo s 15. marcem nanovo reduciranih 30 rudarjev tako, da bo v tukajšnjem revirju TPD ostalo na poslu samo še 130 rudarjev. Tudi paznike se je že redčevalo. Prvič 15. februarja in se jih bo sedaj ponovno tako, da bodo ostali le še uradniki, ki jih je nemara pol ducata in 3 pazniki. Kam sedaj s temi brezdomovinci, ki že sedaj niso zaslužili za golo življenje? Apeliramo na merodajne oblasti in na vso javnost, da rudarje v njihovem boju za obstanek podpro. Takšno početje mednarodnega kapitalizma ne more roditi dobrih posledic in treba je ukreniti vse potrebno, da se prepreči najhujše, ker sicer ne vemo, kdo bo odgovarjal za posledice.

Še tekom dneva smo odposlali potom občine na vse merodajne oblasti pozive, in to: ministrskemu predsedniku, ministrstvu za šume in rude, trgovskemu ministru, Delavski zbornici, banu Dravske banovine in sreskemu načelniku, da nastopijo v obrambo rudarjev.

Redukcija tudi v Trbovljah.

Trbovlje preživljajo zadnja leta občutno krizo. Dne 1. marca je bilo odpuščenih okoli 140 delavcev na dnevnem kopu Doberna. Za drugi mesec se pričakuje odpust pri istih obratih 180 delavcev. Zaupniki druge rudarske skupine imajo polno dela pri intervencijah, da bi izposlovali, da se delavci, poklicni rudarji, premestijo k rudniku.

V Trbovlje smo dobili novega ravnatelja, ki je bil premeščen iz Zagorja. Dosedanji ravnatelj ing. Julij Pauer je bil upokojen. Novodošli ravnatelj ing. Franc Loskot je takoj ob nastopu pokazal svojo aktivnost ter intenzivno dnevno obhaja posamezne obrate. Mnogo profesionistov, posebno mizarjev, je bilo premeščenih za Savo, na separacijo k nalaganju premoga. Kakor se čuje, je v vidiku popolna reorganizacija in centralizacija strojnega in tehničnega obrata, pri čemur bo marsikateri delavec močno prizadet.

Delavska zbornica in redukcije delavstva. Upravni odbor Delavske zbornice v Ljubljani je imel v četrtek, dne 3. t. m., svojo sejo, na kateri je zavzel stališče k številnim redukcijam delavstva v posameznih obratih. Delavska zbornica bo to svoje stališče izrazila v posebnem komuniqueju, ki bo objavljen v listih.

Nov ukrep ljubljanskih trgovcev.

Izigravanje odpovednega roka pri-
vatnih nameščencev.

Gremij ljubljanskih trgovcev je izdal okrožnico, v kateri vabi svoje člane, da povedo, katerim pomočnikom so odpovedali ali jim znižali mezde. Seveda je »kriza« glavni vzrok, da se ukrep tiče velikega dela trgovskih in drugih nameščencev. Poleg te okrožnice je pa menda zopet gremij razposlal obrazce glede izpremembe odpovednega roka. Na anketi pri banski upravi je predsednik gremija obljubil, da se bo stvar popravila, ker je nesocialna in težko v skladu z novim zakonom. Prva okrožnica je bila nezakonita, ker gremij sploh ni sklepal o njej; druga pa je nezakonita, ker se k seji, ki je sklepala o tej okrožnici, ni povabilo pomožniškega odbora, da si zakon izrecno zahteva, da se mora vabiti pomožniški odbor na vse seje gremija, ki obravnavajo o službenih odnosih nameščencev. Tega gremij ni storil, da si obravnaval o kolektivni akciji trgovcev glede službenih odnosov svojih nameščencev.

Gremij torej vztraja na svojem stališču, da sme enostransko in kolektivno diktirati nameščencem nove službene pogoje.

Trgovcem je gremij dostavil obrazec, ki ga naj dajo svojim nameščencem podpisati in ki naj velja kot nova pogodba predvsem glede odpovednega roka. In pod moralnim pritiskom bodo morali mnogi nameščenci to izjavo podpisati, ker imajo preslabo organizacijo.

Obrazec se glasi:

»Podpisani potrjuje, da je ob priliki svoječasne sprejema v službo bila dogovorjena odpoved službenega razmerja obojestransko na šest tednov (?) ob vsakem času, ki se v skladu novega obrtnega zakona, ki stopi dne 9. marca v veljavo, spremeni v toliko, da se mora službeno razmerje obojestransko odpovedati od danes naprej le s 15. vsakega meseca na šest tednov, tako da konča odpovedni rok na poslednji dan koledarskega meseca.«

Vprašanje nastane, neglede na to, da je okrožnica nepravilno izdana, v koliko velja ta diktat tudi po novem zakonu. V zakonu je sicer rečeno, da sme biti odpovedni rok najkrajši mesec dni. Toda ta rok more veljati le za začetno dobo službe, ker se po službenih letih odpovedni rok podaljšuje. Zakonodajalec tu ni mislil, da se delodajalec lahko pogodi z nameščencem za šesttedensko odpovedno dobo kar za vso večnost. Zakaj na tak način bi bilo mogoče, da delodajalec določbe zakona o odpovedni dobi krat-

komalo sploh sabotirajo. Zakaj so potem v zakonu?

Imamo pa še drugi razlog, ki govori proti takemu diktatu. V vsej dravski banovini je običajni odpovedni rok s potekom kvartala. Te običajne ugodnosti zakon naglašava v § 332, 2, dočim obrazec gremija določa odpovedni rok vsakega 15. v mesecu.

Moralni, socialni in zakoniti razlogi torej govore proti kolektivnemu nastopu ljubljanskega gremija, ker

je sklepanje novih pogodb tudi zakonita pravica nameščencev, ki so zastopani po svojem pomožniškem odboru in v tem primeru o zadevi niti obveščeni niso bili.

Apeliramo na bansko upravo, ki je že ob prvi okrožnici intervenirala, da tudi v tem primeru poseže vmes v varstvo zakona, po katerem imajo v tako eminentnih socialnih vprašanih besedo tudi nameščenci vsaj potom svojega pomožniškega odbora.

Kemična tovarna in pražarna v Celju bo ustavila obratovanje.

Vsemu delavstvu je bila s 1. marcem odpovedana služba.

Metati delavstvo na cesto v brezposelnost in groziti z ustavitvijo tovarne je postalo v naši industriji kar nekako moderno. Igrati se na tak način s tisoči eksistenc more le brezsrčni profitalačni kapitalizem. Poleg steklarn, kemične tovarne v Mostah, KID na Jesenicah, velikih redukcij v Rušah, v usnjarski industriji v Šoštanjju, pri Pollaku na Vrhniki, v Ljubljani itd., prihaja sedaj tudi kemična tovarna v Celju z odpovedjo vsega delavstva.

Kakšni vzroki so dovedli vodstvo tovarne do tega koraka, ne vemo. Imamo pa utis, da hočejo podjetniki to dobo, ko vse stoka o krizi, kakor vsako stvar, tudi to izrabiti v svoj prid. Nekateri odpovedujejo s tem namenom, da iztisnejo od državne oblasti razne ugodnosti, bodisi radi

kreditov ali carin. Vse obsodbe vredno pa je to, da skoro vsa podjetja izrabijo odpovedi tudi za znižavanje delavskih plač. Nekatera pa sploh odpovedujejo s tem namenom. Mnenja smo, da bi se vsak slučaj ostavitve ali odpustitve večjega števila delavstva moral preiskati od merodajnih faktorjev, ne pa, da se vse skupaj prepušča tovarnarjem v odločitev. Prav je, da se industriji, ki je v denarnih težavah, pomore, preprečiti pa se mora brezpogojno, da bi se to izrabljalo za poslabševanje delavskih plač in delovnih pogojev sploh.

Kjer pa se brezposelnosti ne more preprečiti, bi bilo treba od državne oblasti pritisniti na podjetja, da bi delavstvo iz svojih prejšnjih dobičkov v brezposelnosti podpirala.

Doma in po svetu.

Trgovinska pogodba z Italijo. V Rim so odpotovali jugoslovanski delegati, da sklenejo z italijansko vlado novo trgovinsko pogodbo. Italija se je namreč začela upirati, ker je Jugoslavija mnogo več blaga izvažala v Italijo, kakor ga tam naročala. Iz Italije smo prejeli za 493 milijonov blaga, izvozili v Italijo smo ga pa za 1199 milijonov.

Polom Union-Banke-Nationale v Bresciji je povzročil zelo neugodne posledice v italijanskem gospodarstvu. Banka se je za dvajsetkratni svoj akcijski kapital obremenila. — Imela je 170 podružnic.

Casopisne vesti iz Grčije. — V Atenah se je razširila vest, da namerava vlada izdati tiskovni zakon, po katerem smejo imeti dnevniki samo štiri strani. Vlada meni, da bo s tem »rešila« gospodarsko krizo. O drugih določbah novega zakona ve-

sti ne povedo ničesar, vendar so najbrže podobne karikaturi svobode. Atenčani, kjer izhaja 18 dnevnikov, so priredili velike demonstracije in časnikarji se pripravljajo na stavko. Misel ni zdrava in utegne škodovati konsolidaciji Grčije.

Avstrijska notranja razorožitev. Notranji minister Bachinger kaže resno voljo, da izvede razorožitev civilnih napadalnih in obrambnih organizacij; povabil je k sebi na tozadeven razgovor voditelja Schutzbunda in Heimatschutza. Medtem ko so vodje Schutzbunda ponovno povdarili svojo pripravljenost k popolni razorožitvi pri odgovarjanju medsebojni kontroli, se krščansko-socialno časopisje roga ministrovemu prizadevanju, češ, saj sam ne more ničesar izvesti brez soglasja vseh krščansko-socialnih ministrov.

Dokaz pomanjkanja nemškega delavstva je tudi padec hranilnih

vlog pri konzumnih društvi in za drugih sploh, ki so pridružene socialistični Osrednji zvezi nemških konzumnih društev. Vloge pri teh združenjih so znašale 31. decembra 1931 317.253.413 nemških mark (preko 4 milijard 200 milijonov Din), kar je za celih 86.7 milijonov mark (preko 1 milijarde Din) manj kakor koncem leta 1930. Delavci morajo posegati po svojih prihrankih, kolikor jih sploh imajo, novega dotoka pa radi rastoče brezposelnosti ni.

Začetek državnega kapitalizma na Nemškem. Darmstadtška nacionalna banka in Dresdenska banka sta se fuzijonirali. Večina delnic nove banke je prevzela država. Enako se poroča o združitvi Deutsche in Diskonto banke v večjo družbo z zvišanim kapitalom. Komercialna in Privat banka se pa združita z Barmerbankvereinom. Socialni demokrati zahtevajo, naj država nadaljuje politiko poddržavljenja kapitala, da si pridobi na ta način odločilni vpliv in kontrolo nad vsem kapitalom v državi.

Pomoč finskih zadrug brezposelnim. Finska delavska zadruga Velenakupna družba (S. O. K.) v Helsingforsu je sklenila pomagati lajšati bedo brezposelnih. Finskemu Rdečemu križu je odposlala 1000 vreč moke, da jo razdeli med brezposelne. To je v zadnjem času že drugič, ko to združeno velepodjetje aktivno pomaga brezposelnim. Že v oktobru minulega leta je razdelila S. O. K. 2000 vreč ržene moke med brezposelne s pomočjo finskega Rdečega križa.

Francija zvišala mornariški proračun. Proračun francoske mornarice znaša 2.4 milijarde frankov, to je 90 milijonov več kakor lani. V naši veljavi je to blizu dve milijardi dinarjev.

Učinkovito sredstvo proti vojni. Angleški inženjer Barlov, ki je znan kot iznajditelj podmorskih min in podobnih eksplozivov, je iznašel novo strašno orožje, nek eksploziv, ki se lahko vodi z električnimi valovi in v 24 urah lahko vse uniči in poruši v območju 1600 kilometrov. Za izvršitev tega učinka bi bilo potrebno 5000 mož in 15.000 komadov eksploziv. Inženjer Barlov namerava svojo iznajdbo ponuditi v uporabo Društvu narodov, ki bi lahko s tem sredstvom vsako bodočo vojno preprečilo. Gre pri tej iznajdbi najbrže za posebno letalo brez pilota, ki se vodi iz daljave potom električnih valov in ki bi bilo napolnjeno s posebne vrste bombami, ki bi se avtomatično spuščale iz letala.

Lappovci na Finskem so neka vrsta finskih fašistov, ki so v tesni zvezi z italijanskimi fašisti in nacionalnimi socialisti v Nemčiji. Pred par dnevi se jih je več tisoč zbralo v nekem mestu severno od Helsingforsa,

Izkoristite

ugoden nakup ostankov v TEKSTIL-BAZARJU v Mariboru / Ostanki, meter po Din 6.—, 7.—, 8.—, 9.— in 10.—

Angelo Cerkenik:

ROSA.

(Povest.)

Držala sta se za roke in sta stopala kakor dva otroka med spomladanskimi cveticami v tihem, k zemlji sklanjajočem se in mehkosvilnem mraku; tiho sta šla in sta mislila vsak svoje misli.

Rosa je mislila na tisto davno vprašanje:

— Kaj bo, če pride kdaj Tanja? ...

— Prišla bo, vem... je zašepetala.

Prvi emigranti so pribežali iz Rusije. Prvi avstrijski in avstroogrski ujetniki so se jeli vračati ...

Hipoma in nepričakovano je nekdo zinil:

— Bojo Karlovič ni Rus... Avstrijec je!

Slovenec je denunciral Slovenca.

Obstala sta ob široki reki.

— Kaj zdaj?

— Saj se bo vojska kmalu končala. Skriti se moram!

— Skriti? Kam? Kdo bo hotel zavoljo mene tvegati svojo glavo?

— Čakaj, v bolnišnico pojdem in se porazgovorim z zdravnikom Trunkatom — čakaj tukaj do mraka... Ob mraku bo, upam, vse v redu.

Bojo je premišljeval o vseh možnostih, ki ga utegnejo še doleteti. Najverjetnejša možnost so vsekakor bila vešala. Dasi je dvoglavni orel klavrno povešal peroti in krčevito v agoniji stiskal svoje

kremplje, vendar je s svojimi mrtvaškimi krempļi segal po življenjih, ki so mu bila spodkopala tla.

O tem ni niti kratek hip dvomil.

Še v poslednjih vzdihljajih bo umirajoči orel kričal po žrtvah in krvi ...

In morda je do smrti dvoglavega orla še daleč.

Rosa se je vrnila. Smehljala se je.

— Baš danes je umrl nadporočnik Hruby.

Bil je tuberkulozen. Še v poslednjih vzdihljajih se mu je bledlo o vstajajočem Slovanstvu. Smrt mu je bila v odrešenje, tebi pa v rešitev! Veruj, ne bi se hudoval, čeprav bi vedel, da sva njegovo smrt izrabila. Asistent dr. Trunkat, ki pozna vsa tvoja pota, mi je rad ustregel. Napisal je za mrtvega nadporočnika to-le objavo, s katero ga pošilja v Boko Kotorsko k morju ...

Tukaj imaš tudi obleko, kolikor jo za skrajno silo rabiš. Zaradi previdnosti bo dobro, če stopiš v vlak šele v Varšavi. Ob cesti pri Mohilewki te bo čakal avto primarija. Pojdi, greval!

Ob reki sta stala že uro... mogoče dve uri. Slonela sta ob stoletni vrbi žalujki ter se tiho pomenkovala. Ves njihov pomenek se je ob vsaki misli izobličil v eno samo besedo:

— Bojo!

— Rosa moja!

— O, tukaj sem bil tako blizu meje. Bilo mi je, kakor da mi zrak prinaša duh zemlje, ki mi je tako neskončno blizu srca, zdelo se mi je, da mi veter prinaša poljube brezkrayne ravnine, tajinstvenih gozdov, rek polnih zagonetnosti, ljudi z brezmejno dušo, kakor je v tisti zemlji sploh vse brezmejno ...

— Za življenje gre, Bojo! Otrsi se teh misli in misli tudi name!

— Rosa moja!

Poljubil jo je, ona pa ga je božala po temnih laseh.

— Bog ve, kdaj se bova zopet videla?

V Varšavi je stopil v brzovlak ter se odpeljal solnčnemu jugu nasproti.

V bolnišnici so kmalu pozabili nanj. Zginil je, kakor jih je že toliko zginilo. Kdo bi še mislil nanj!

VI.

Monarhija je razpadla mnogo preje, nego sta Rosa in Bojo pričakovala. Razpad ju je rešil vseh skrbi. Rosa je prihitela k njemu... Živela sta še nekoliko tednov ob morju. Ko so se razmere za silo ustalile, sta se odpeljala v Ljubljano.

V Ljubljani je Bojo dobil službo pri nekem velikem bančnem podjetju, Rosa pa je učiteljvala v bližnji ljubljanski okolici.

Življenje jima je teklo mirno in enakomerno. Njuna ljubezen je počasi zgubljala obeležje spolnega in se spreminjala v tisto resnično lepo, nesporno, prijateljsko ljubezen med možem in ženo, ki je pač zelo malo poetična, za romane ali povesti zelo malo ali skoraj nič godna, v praktičnem življenju pa edino zelena in možna.

Kljub vsemu pa se Bojo ni mogel otresti vpliva davne preteklosti.

Rosa je pisala v svojo knjigo spominov:

»Bojo misli na Tanjo.

Vem. Nanjo misli.

Zakaj?

odkoder so hoteli marširati proti glavnemu mestu, razgnati parlament in proglašiti fašistično diktaturo. Vlada je pravočasno podvzela vse protikupe in se je puč zaenkrat prepredil.

Mandžurska komisija, sestojeca iz 20 članov, ki jo je Društvo narodov poslalo v Mandžurijo, da na licu mesta ugotovi vzroke kitajsko-japonskega konflikta, je končno dospela v Tokio. Prvotno je obstojal načrt, da bi imela potovati preko Poljske, Rusije in Sibirije, kar bi bilo ceneje in mnogo bližje, vendar se je komisija pozneje odločila, da potuje preko Amerike. V Tokiu ostane komisija še enajst dni kot gost japonske vlade in raznih japonskih patrijotičnih organizacij, ki ji vsak dan prirejajo svečane bankete in sprejeme. Komisija se nahaja pod strogim in trajnim nadzorstvom japonske vlade, šest članov japonskega zunanega ministrstva jo stalno spremlja. Ko bo na ta način vsestransko dobro pripravljena, se bo podala v Mandžurijo.

Japonci so hoteli popraviti slab utis njihovega poraza pred Šanghajem in so se pripravili na veliko generalno ofenzivo, v kateri so imeli sicer neke delne uspehe, vendar velikega poraza Kitajcev, kakor so ga napovedovali, jim ni prinesla. Japonci bi radi rešili svoj prestiž z zmago nad kitajskimi četami, da bi potem takoj začeli z mirovnimi pogajanjmi, ki si jih, kakor vse kaže, tudi sami že zelo želijo. Kajti njih domovina že kruto občuti finančna bremena, ki jih ji nalaga ta vojna. Boje se tudi, da bi moglo priti do resnega konflikta z Zedinjenimi državami ameriški, ki so svojo atlantsko kakor pacifiško vojno mornarico koncentrirale ob kalifornijski obali in od tu z vso pazljivostjo zasledujejo gibanje Japoncev. Tudi Rusija je svojo obalo ob Tihem oceanu v zadnjem času dobro utrdila in je na Daljnem vzhodu zbrala armado 100.000 mož kot protiutež od Japoncev protežirane gibanju belgardistov.

Ameriški transporti municije za Japonce. V reprezentančni zbornici v Washingtonu je poslanec Linebarger obdolžil ameriške bankirje in predstavnike orožne industrije, da podpirajo Japonce proti Kitajcem. Po njegovi izjavi je bilo nedavno s pomočjo ameriških bankirjev prodano Japoncem orožja in municije v vrednosti 181 milijonov dolarjev, medtem ko so bili vsi poskusi kitajske vlade, dobiti podobne dobavne ugodnosti, brez vsakega uspeha. — »Baltimore Sun« prinaša vest, da so se ameriški državni departement in vladi Velike Britanije in Francije na neoficijni podlagi sporazumele, da se bodo izogibale vsakih parlamentarnih razprav glede prodaje vojnega materiala na Japonsko ali Kitajsko.

Na zamrzlem Dnjestrju, veliki reki, ki tvori mejo med Besarabijo in Sovjetsko Unijo, je našlo v ponedeljek smrt 12 ruskih beguncev, ki so hoteli skrivaj uiti preko zamrzle reke v Rumunijo. Sovjetski mejni stražniki so jih opazili in začeli za njimi streljati s strojnico. Od 27 oseb, pripadajočih 8 družinam, so jih 12 ustrelili, ostalim se je posrečilo doseči rumunski breg.

Šest sodov zlata je padlo v vodo. V francosko pristanišče Cherbourg je prispel iz Amerike parnik s 426 sodčki zlata v vrednosti 600 milijonov frankov na naslov francoske narodne banke v Parizu. Pri iztovarjenju se je pa utrgala na žerjavu ena izmed verig in 6 sodov zlata v vrednosti 8 milijonov frankov je padlo v vodo. Ker je na tem kraju obrežje zelo mehko in tvori pravzaprav le globoko blato, se do sedaj še ni posrečilo najti zlata.

Če si z naročnino v zaostanku, jo poravnaj takoj! Pomisli, da se morajo delavski listi vzdrževati izključno z lastnimi sredstvi. ---

Ljubljana.

IX. delavski prosvetni večer »Svobode in »Zarje« v Ljubljani se bo vršil v sredo, 9. marca t. l., ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice.

Na sporedu je: Recitacija. Govorilni zbor Delavskega odra »Svobode« v Ljubljani poda Čufarjevo pesem: »Za nas.« — Delavska godba »Zarja« zaigra Frojanovo overturo »Vrskajoči zvoki«, pesem »Ti si moj sen« in koračnico »Pozdrav«.

Pevski odsek »Grafike« zapoje p. Jeralovo »Pisemce«, Jos. Marinkovičovo »Na Adriju« in Fr. Maroltovo »Oj, ta soldaški boben«. — Violinist Zajec zaigra na violino. Gospa Delakova zapleše dva ritmična plesa. Na klavirju igra konservatoristka Menardijeva.

Orkester »Grafike« zaigra Bachovo »Prebujenje pomladi«, Moretov intermezzo »Hiawatha« in Fučikovo koračnico »Atila«. Altistinja zapoje več solo-spevov.

Oktet »Ljubljanskega Zvona« zapoje več lepih pesmi.

Da bo poleg resne glasbe tudi nekaj veselega, bo s. Bitežnik povedal zanimivo razpravo »O avtomobilu«. Sinček Zorko in hčerka Vojka skladatelja Prelovca pa nastopita z malim »Jazz-bandom« ter zaigra 4 vesele skladbe, Vojka Prelovec zaigra potem še na klavirju Čajkovskega »Pesem škripančka«. Zadnja točka je zanimivo predavanje književnika B. Talpe. — Vstopnine ni. Za kritje stroškov se prodajajo sporedi po 2 Din.

»Spavaj, moja deklica« na odru »Svobode« v Šiški. V soboto 5. t. m. ob 20. (8.) uri zvečer bo priredil dramski odsek šišenske »Svobode« lepo dramo v treh dejanjih **»Spavaj, moja deklica«**. Dramo je napisal po ruski romanci ruski dramatik P. Sjevernij ter se godi na posestvu slikarja Andreja Kostrinskega ob Volgi. Vlog je sedem. Upamo, da bodo vsi obiskovalci z igro zadovoljni, kakor so bili doslej še vedno z vsemi našimi prireditvami. Vstopnine, kakor navadno, ni nobene. Igra se vrši v dvorani Zadruga doma v Ljubljani VII., Žibertova ulica 27. Pridite vsi, ki so Vam kulturno delo in težnje našega delavstva pri srcu in jih zato znate ceniti. Družnost!

Maribor.

Preiskava okrog »Kmetijske eksportne zadruge«. Te dni sta zaključila od sodišča imenovana revizorja ravnatelj dr. Lajovic in ravnatelj Zolger revizijo pri Kmetijski eksportni zadrugi v Mariboru. Revizijsko poročilo obeh strokovnjakov je obširno ter vsebuje podatke o finančnem stanju in poslovanju zadruge, ki je v kratki dobi svojega obstoja, t. j. od 18. avgusta 1931, od katerega dne je bila registrirana, pa do 6. januarja 1932, sprejela naravnost rekordno število članov in sicer je bilo baje prijavljenih nad 17.000 zavarovancev. Skupni dohodki pa so baje znašali 4.371.617,50 Din. Temu nasproti pa so znašali skupni izdatki (všteta kupnina za hiše itd.) 4.037.541 dinarjev. Posamezniki so zavarovali tudi večje število oseb; tako je baje nekdo imel kar 23 zavarovancev. Proti obdolžencem se še vodi preiskava.

Pritožba proti občinskemu odboru Krčevine. Nedeljsko »Jutro« št. 80 z dne 28. febr. t. l. se v poročilu o delovanju Sokola Maribor III Krčevina-Košaki, pritožuje nad tamošnjim občinskim odborom, češ, da ne podpira Sokola ne moralno in ne gmotno in se obrača tudi proti občinskemu očetom itd. Občinski odbor baje celo ignorira vsako društveno prireditve in ne kaže absolutno nobenega zanimanja za Sokolsko društvo. Koliko je resnice na tem, mi seveda ne vemo.

Promet knjižnice Prosvetnega odseka Delavske zbornice. Knjižnica Prosvetnega odseka Delavske zbornice, ekspozitura v Mariboru, je meseca februarja izposodila 1338 obiskovalcem 2506 knjig, in sicer: 2352 leposlovnih in 154 znanstvenih. Od teh 989 slovenskih, 124 srbohrvaških, 1367 nemških in 27 drugih. Na novo pa se je vpisalo 42 članov. Toplo priporočamo delavcem in nameščencem, da se pridno poslužujejo lepih knjig, ker le v izobrazbi je moč.

Občni zbor Glasbenega društva železniških delavcev in uslužbencev se bo vršil v nedeljo, dne 6. t. m. ob 15. uri v zgornji dvorani hotela »Orel«. Članstvo se naproša, da se občnega zbora polnoštevno udeleži.

Predavanje društva »Ogenj«. Društvo »Ogenj« v Mariboru priredi v soboto, dne 5. t. m. ob pol 20. uri v kinu »Apolo« predavanje s skioptičnimi slikami o modernem upepeljevanju mrličev. Predaval bo g. Gebauer iz Graza. Vstop prost.

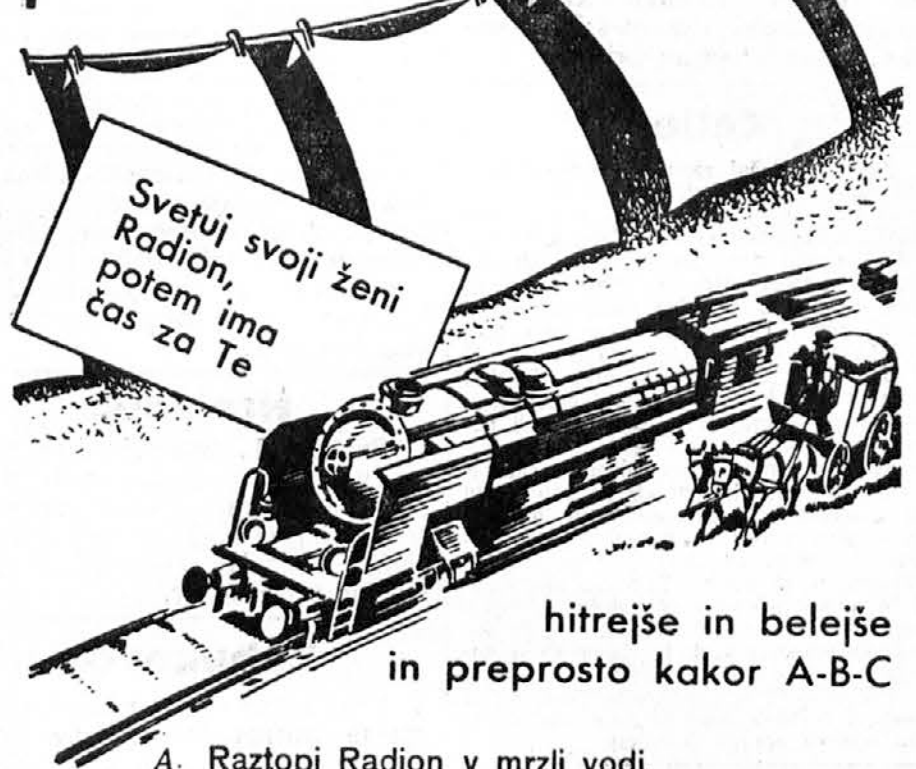
Predavanje o zgodovini mesta Maribora je priredila minulo sredo tuk. »Svoboda«. Številni poslušalci so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem predavatelja g. prof. Baša, ki je v priprostitih besedah obrazložil zgodovino našega mesta.

Detoljub. Občni zbor »Delavskega društva Detoljub« se vrši v soboto,

Schichtov

RADION

pere sam



hitrejšje in belejšje
in preprosto kakor A-B-C

- Raztopi Radion v mrzli vodi.
- Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut.
- Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 2/32

in... hitrejšje

Mariborska pravda radi nepoštene konkurence.

Tožba tovarne »Tivar« iz Varaždina proti nekemu mariborskemu veletrgovcu.

Lansko jesen je nekega dne izobesil nek mariborski veletrgovec z manufakuro in izdelanimi oblekami, na izložbeno obleko napis:

»To ni Tivar. — to je boljša konfekcija.«

Napis je bil v izložbi dalj časa in je vzbujal občo pozornost. Ko pa je za to zvedela tekstilna industrija v Varaždinu, ki izdeluje konfekcijsko blago ter ima svojo konfekcijo zaščiten z žigom »Tivar«, v celi državi okrog 40 podružnic in tudi v Mariboru dve podružnici za prodajo svojih izdelkov, je vložila proti veletrgovcu pri okrožnem sodišču v Mariboru tožbo v smislu § 1 zakona o nelegalni konkurenci, ki je izšel leta 1930. S to tožbo je tvrdila »Tivar« zahtevala ugotovitev, da je toženi trgovec storil z izobešenjem gornjega napisu v svoji izložbi dejanje nečedne protizakonite konkurence ter moral napis odstraniti in plačati tvrdki »Tivar« odškodnino.

Pri razpravi pred okrožnim sodiščem pa se je toženi branil pred tožbo, češ, da s tem napisom ni hotel tvrditi Tivar konkurrirati, ampak je izložil napis le v informacijo kupcem, ki so baje hodili k njemu in se pritoževali, da ima višje cene, medtem ko ima Tivar mnogo nižje cene. V dokaz svojim navedbam se je skliceval na priče, svoje uslužbence.

Kot priča zaslišani trgovski pomočnik je pri razpravi potrdil, da so res prihajale v trgovino številne stranke, ki so si ogledale obleke in bile s krojem zadovoljne, ugovarjale pa so baje ceni, češ, da se dobi taka obleka drugod ceneje in so morali potem v trgovini ljudem razlagati, da je razlika v kakovosti, čeravno so stranke zatrjevale, da ne vidijo tozadevno nobene razlike, itd. Druga priča je povedala kakor prejšnja priča ter še dodala, da je šef v trgovini večkrat rekel, da ima napis namen, opozoriti ljudi na kakovost toženčeve konfekcije, da ne bodo kupci po nepotrebnem prihajali v trgovino. Enako je izpovedal še tretji uslužbenec in še pristavil, da se stranke pri njih sklicujejo glede cene na konfekcijo »Tivar« že ves čas, odkar je on pri tvrdki, to se pravi, odkar je konfekcija »Tivar« v Mariboru.

Razen navedenih je bil zaslišani kot priča še nek krojač, ki je med drugim navedel, da se mu je reklo, da je Tivar-konfekcija za revnejše sloje, ki si kaj boljšega ne morejo nabaviti.

12. marca 1932, ob 20. uri v Mariboru, Ruška c. 7 (na vrtu). Razen običajnega dnevnega reda bo zanimiv referat: »Kaj zahtevam od svojega otroka?« Delavski starši, ki se zanimajo za vzgojo otrok, so vljudno vabljeni.

Jakša Stanič, bivši obmejni policijski komisar v Mariboru, ki je igral veliko vlogo pri znanem železničarskem procesu l. 1929 pri tukajšnjem sodišču, je v Vojvodini, kamor je bil premeščen, težko zbolel ter se sedaj nahaja v zdravilišču za jetične v Topolšici.

Kaj pravi mariborski gremij.

Okrožno sodišče se je nato obrnilo še na Gremij trgovcev v Mariboru in Zbornico za trgovino in obrt v Ljubljani za mnenje o tem napisu. Gremij trgovcev je takoj drugi dan odgovoril, da gornjega napisu ne smatra za takega, ki bi ustvarjal v poslovnem prometu za tako dejanje, s katerim bi se izvrševala nečedna konkurenca.

Zbornica za trgovino in obrt pa sploh ni poslala nobene izjave.

Mariborsko okrožno sodišče je na podlagi tega dokaznega materiala tožbo zavrnilo in obsodilo tvrdko »Tivar« v plačilo stroškov, češ, sodišče se je prepričalo, da napis ni bil izobešen v kake konkurenčne svrhe, ki bi nasprotovale dobrim običajem, ali celo v namenu in zavesti, škodovati drugemu konkurentu.

Priziv na višje deželno sodišče.

Proti tej sodbi se je tvrdka Tivar pritožila na višje deželno sodišče v Ljubljani, kjer se je baš pretečeni teden vršila prizivna razprava. Višje deželno sodišče pa je bilo nasprotnega mnenja in je sodbo I. instance spremenilo ter razsodilo, da je toženi veletrgovec z omenjenim napisom res storil dejanje nečedne konkurence v smislu § 1 zakona o pobijanju nelegalne konkurence, moral vsled tega ta napis odstraniti, plačati tvrdki »Tivar« v smislu § 17, t. 4 Din 2000, polovico stroškov I. stopnje in vse stroške II. stopnje, medtem ko je zahtevke po daljni odškodnini zavrnjen, češ, da za to ni zadostne podlage. Ugotovilo pa je višje deželno sodišče, da je moral navedeni napis v izložbi v vsakomur vzbuditi utis, da hoče veletrgovec s tem tvrdki »Tivar« očitati, da prodaja manj vredno blago, a povprečen gledalec je celo lahko imel utis, da se s tem očita »Tivarju«, da so te obleke zanič. Takšno postopanje pa je vsekakor nelegalno in za to po zakonu nedopustno.

Prizivnemu senatu je predsedoval vss. dr. Vrančič, tožečo stranko »Tivar« je zastopal odvetnik dr. Reisman, toženega veletrgovca pa odvetnik dr. Snuderl. Pravda je vzbujala v mariborskem trgovskem svetu mnogo zanimanja ter je principijelno velike važnosti. Trgovci bodo odslej vedeli, kako daleč smejo segati v svoji reklamni in konkurenci.

Tujski promet. V minulem mesecu je bilo na tuk. zglasašvalnem uradu prijavljenih 1454 tužcev, od teh 337 inozemcev.

Karambol. Minuli terek okrog 23. ure sta trčila pred Zadrugo banko na Aleksandrovi cesti osebni avto, last g. Liningerja, in izvošček g. Jakob Jernejčič, pri čemur se je izvoščku zlomilo oje, pri avtomobilu pa se je zdrobila prednja šipa pri volanu. Koga zadene krivda na karambolu, bo ugotovila preiskava.

Umetne očl. Dne 14. in 15. t. m. se bo mudil v Mariboru v hotelu »Zamorc« zastopnik tvrdke F. Ad. Müller & sinovi iz Wiesbadna. Podrobnosti v današnjem oglasu.

Delavci in nameščenci jedo samo v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

SREČKE državne razredne loterije se dobe sedaj tudi v Štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Slomškov trg 6. Sodruži, tam jih kupite!

V stranskih ulicah ceneje kupujete, nego v prometnih. Kupujte v trgovini Ljudske tiskarne, Slomškov trg 6, da se o tem prepričate.

Celje.

Zanimiv slučaj zaposlitve inozemskega delavca. Zaupniki kemične tovarne v Celju so te dni prijavi banskni upravi naslednji slučaj: V kemični tovarni v Celju je bil zaposlen nemški državljani Box kot obratovodja z mesečno plačo Din 7500.—. Spravil pa je v tovarno tudi dva svoja otroka, ki sta prejela isto plačo, kakor naši družinski očetje. Zanimivo je namreč to, da je bil prijavljen pod tujim imenom (Petrič). Fantalini tega inozemca so bili poleg tega še nesramno predrzni in so se rogali našim delavcem, češ: prej boste šli iz dela vsi domačini kakor pa mi inozemci. Zaupniki so pozvali bansko upravo, da napravi tu red in izžene te inozemce. Res je, da smo mednarodna strokovna organizacija in pustimo iz splošnega človečanskega stališča vsakemu, da se preživi. Ta slučaj je pa tak, da bi njihov oče s svojo plačo že lahko svoje otroke preživel in ni potreba, da domačinom odjedajo kruh, istočasno pa se domače družinske očete odpušča.

Potrebno bi bilo, da oblast vse obrate temeljito revidira, ker se nam zdi, da bi taka revizija odkrila marsikaj.

Trbovlje.

Iz občinskega odbora občine Trbovlje je izstopil s. Klenovšek. Imenovan je bil ves čas od prevrata ob-

činski odbornik in član s tem mandatom zvezanih korporacij, kjer je vedno zastopal in ščitil interese delavstva.

Spekulacija z ubožci! Kakor doznavamo, so se številni gospodje prav živahno zanimali za naše ubožce ter so jih mnogo, o katerih so računali, da bodo skoro izdihili, zavarovali za večje vsote pri raznih zavarovalnicah. Zupanstvo naj bi zadevo preiskalo in ugotovilo one nesramneže, ki so to počenjali ter naj jih potem imensko objavi, kajti pošena javnost obsoja tak nesramen srečolov z občinskimi ubožci. Storič bi storili plemenito delo, če bi prevzeli ubožce za tistih par dni življenja, ki so jim še odmerjeni, v pošteno oskrbo, kot pa iskati gnusni profit ob smrti teh nesrečnežev.

Svoboda II. dramski odsek iz Hrastnika gostuje v nedeljo, dne 6. marca, ob 4. uri popoldne v Delavskem domu v Trbovljah z igro »Kje je meja« in z enodejanko »Dva Pavla«, s petjem ob spremljevanju lastnega orkestra.

Hrastnik.

Svoboda I. dramski odsek, vpripori v nedeljo, 6. marca, ob 4. uri popoldne v dvorani Konzumnega društva rudarjev burko v treh dejanjih »Martin Smola«. Za obilen obisk vljudno prosi odbor.

Zabukovca.

Pred ustanovitvijo rudarske konzumne zadruga. Podružnica Zveze rudarjev Jugoslavije je obdržala 21. t. m. v prostorih s. Ivoja Zupanca javen shod. Glavni referat je imel strokovni tajnik Jurij Arh iz Zagorja. Rudarji, ki so napolnili gostilniške prostore do zadnjega kotička, so z

vso pozornostjo sledili njegovim izvajanjem, ko nam je v jedernatih besedah objasnili izvor gospodarske krize, ki jo je zakrivilo kapitalistično gospodarstvo, loveč se za dobičkom ob izkoriščanju človeške delovne sile in vseh modernih tehničnih izumov. Posledica tega je, da je na eni strani vsega blaga, ki ga potrebuje človeštvo v preobilici; na drugi strani pa stradajo množice proletarijata. Iz te analize razvidimo, da med delom in kapitalizmom ni mogoč kompromis. Ni takozvane solidarnosti, katero propagirajo meščansko orientirane strokovne organizacije. K zaključku shoda je povzel besedo s. Judec. On nam je v lepili besedah objasnili pomen zadruge, katera nam je v Zabukovci prepotrebna. Poslušalci so z umevanjem vzeli njegove besede na znanje. Dokaz temu je, da se je že drugi dan po shodu prijavilo 120 članov v zadrugo. Tako je prav, sotrpini! Ustvarimo si poleg kulturne in strokovne organizacije, ki šteje danes že 256 članov, še gospodarsko zadrugo. V slogi je moč!

Poljčane.

Zaradi prevžitka z nožem zaklal lastno mater. V torek, dne 1. t. m., je izvršil grozen umor lesni trgovec in posestnik Anton Mlakar v Sp. Lazah pri Poljčanah. S svojo materjo je že dalje časa živel v sovražnih odnosih zaradi prevžitka. Kritičnega dne pa sta imela mati in sin neko sodno razpravo, katero je sin Anton izgubil. Proti večeru se je Mlakar podal v hišo matere, ki je nekoliko oddaljena od njegovega posestva. V prepiru je potem zabodel mater s kuhinjskim nožem v srce, nato pa še sebe smrtonevarno ranil. Pozvani zdravnik je zamogel pri nesrečni starki konstatirati le še njeno smrt, medtem ko je Mlakarju nudil prvo pomoč, vendar pa ni mnogo izgleda, da bi morilec okreval.

Mežica.

Podružnica delavskega kulturnega in telovadnega društva »Svoboda« sklicuje v nedeljo, dne 6. marca svoj

Nabirajte člane

za Cankarjevo družbo. Za 20 Din dobi vsak član 4 lepe knjige.

redni letni občni zbor. Vsi člani se vabijo, da se občnega zbora sigurno udeležijo. Vsak naj smatra to za svojo dolžnost. Vršil se bo v prostorih nad Konzumnim društvom ob 2. uri popoldne.

Železniki.

Teško udarjeni. V našem kraju vlada strašna beda in pomanjkanje. Vse občine in župni uradi so dobili poziv od okrajnega načelstva, da naj zbirajo prispevke za Železnike. In res je škojeloški okraj že poslal 1500 kg krompirja, ki se ga je razdelilo med najbolj potrebne. Tozadeveno bi priporočali tudi lokalnim faktorjem v našem okraju, da bi pokazali večjo agilnost. — Pred nekaj tedni je pripeljal nek kmet s hribov eno tele v dar sv. Antonu (!), baje ga je prignal prav v cerkev, da ga je svetnik »videl«. — Potem pa so rejenega telička pustili zaklati. Vendar namesto, da bi ga razdelili med uboge, so telečje meso prodajali po Din 10.— za kilogram, torej 2 Din ceneje kakor mesarji. Ubogim s tem seveda ni nič pomagano, saj si oni tudi takega »cenejšega« mesa ne morejo privoščiti. Če bi sv. Anton prejel še kakšno tele »v dar«, potem bi bilo prav, če bi se telečje meso, ki za nebeško hrano ni porabno, dalo ubogim žrtvam gospodarske krize. To bi bilo potem dobro delo.

Delavski sport.

Prvenstvena tekma SK »Svoboda« Ljubljana in SK »Maribor« se bo vršila v nedeljo, 6. marca, ob 15. uri na igrišču SK »Maribor«. Predigra ob 13. uri: mladinski moštvi obeh navedenih klubov na istem igrišču. Ker je pričakovati, da bo nogometna tekma na višku, se vabijo vsi prijatelji športa k posetu.

OTVORITEV TRGOVINE!

Sporočam tem potom cenj. občinstvu v mestu in okolici, da sem otvoril

s 1. marcem t. l. v Nasimbenjevi hiši v Orožnovi ulici

TRGOVINO S ŠPECERIJO

Priporočam se vsem cenj. odjemalcem za obilen obisk. Z velespoštovanjem

Anton Podlaha, trgovina s špecerijo

Maribor, Orožnova ulica



Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE.	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET.	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 320.— do 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.



Vrsta
Tek. štev.
Prodajna cena
50
Pazite na gornjo ceno

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bodete uverili o resničnosti naših navedb, Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu! Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno:

Pazite se pred ponaredbami!

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruga.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih.

DIJAKI

srednjih in sličnih šol!

Za dober odgovor pri

nagradni tekmi o Tivar oblekah

dobite lahko 1 kompletno obleko brezplačno kot nagrado. Podatki v izložbi, natančnejša pojasnila pa v konfekcijski trgovini

JAKOB LAH
MARIBOR, GLAVNI TRG 2

Umetne oči



v popolnoma naravni izdelavi za naše paciente. **F. Ad. Müller Söhne, Wiesbaden.** V Mariboru od 14. do 15. marca 1932, hotel Zamorc, Gosposka ul.

STAVBENA, KONZUMNA IN GOSTILNIŠKA ZADRUGA

„DELAVSKI DOM“

V TRBOVLJAH R. Z. Z. O. Z.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po čistih 7% od dne vloge do dne dviga. Ima 3 delavske domove, 2 v Trbovljah, kakor tudi 3 prodajalne in 2 gostilni v Trbovljah in 1 prodajalno in gostilno v Senovem pri Rajhenburgu, v katerih se oddaja blago najboljše kvalitete po najnižjih cenah. Član te zadruga lahko postane vsak, ki vplača delež in vpisnino; delež znaša Din 50.—, vpisnina Din 2.50. NAČELSTVO.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon števil. 2324.